

CABARAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN DALAM TALIAN SEMASA COVID-19: PERSPEKTIF GURU SEKOLAH

Challenges Of Online Teaching And Learning During Covid-19: Teachers' Perspectives

¹Low Suet Fin, ²Suguna Sankaran, ³Seow Wan Jia & ⁴Haniza Mohd Yusoff

^{1,2,3,4}Institut Pendidikan Guru Kampus Bahasa Antarabangsa

Corresponding author: lowsuetfin@ipgm.edu.my

Received: 27/1/2023 Revised: 8/6/2023 Accepted: 28/6/2023 Published: 10/10/2023

ABSTRAK

Sistem pendidikan Malaysia mengalami perubahan drastik semasa penularan wabak COVID-19, semua sekolah diarah tutup sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Kaedah pengajaran dan pembelajaran yang sebelum ini dijalankan secara bersemuka terpaksa berubah kepada pengajaran dan pembelajaran (PdP) dalam talian. Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti cabaran-cabaran yang dihadapi oleh guru-guru sekolah rendah di Malaysia semasa melaksanakan pengajaran dan pembelajaran dalam talian semasa Covid-19. Seramai 21,939 orang guru sekolah rendah telah menjawab soal selidik secara dalam talian menggunakan pautan Google Form yang disediakan oleh penyelidik. Instrumen kajian ini mengandungi 30 item yang menggunakan skala likert 5 mata. Terdapat lima bahagian dalam soal selidik iaitu maklumat demografi, cabaran peribadi, cabaran dari sekolah, murid dan masyarakat yang dihadapi oleh guru. Dapatan kajian menunjukkan bahawa majoriti guru iaitu lebih daripada 50% tidak mengalami tekanan emosi ketika melaksanakan PdP dalam talian. Walaupun sedemikian, mereka tidak setuju bahawa PdP dalam talian lebih mudah dan menjimatkan masa. Semasa melaksanakan PdP dalam talian, guru-guru mendapat sokongan daripada pihak pengurusan sekolah, rakan sejawat dan ibu bapa. Pada masa yang sama, kajian ini juga melaporkan bahawa guru-guru mendapati murid-murid kerap melibatkan diri dalam PdP, tetapi mereka kurang pasti tentang keberkesanan proses PdP. Guru-guru dalam kajian ini juga berpendapat bahawa masyarakat berkeyakinan bahawa guru-guru memiliki kemahiran untuk melaksanakan PdP dalam talian, namun, masyarakat masih berpendapat PdP secara bersemuka adalah lebih berkesan daripada secara dalam talian. Lebih daripada 60% guru melaporkan bahawa pelaksanaan PdP dalam talian telah meningkatkan perbelanjaan mereka. Hasil kajian ini dapat memberi gambaran dan maklumat yang lebih jelas kepada Kementerian Pendidikan Malaysia dan pelbagai pihak berkepentingan dalam usaha memastikan keberkesanan PdP dalam talian sekiranya berlaku pandemik pada masa yang akan datang atau jika mod pendidikan di masa hadapan lebih menjurus ke arah pendigitalan pendidikan.

Kata Kunci: COVID-19, Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), cabaran pengajaran dan pembelajaran dalam talian, guru

ABSTRACT

The Malaysian education system experienced drastic changes during the peak of the COVID-19 pandemic, all schools were ordered to close during the period of the Movement Control Order (MCO). Teaching and learning methods that were always conducted face-to-face had to change to online teaching and learning (TnL). This study aims to identify the challenges faced by primary school teachers in Malaysia when implementing online teaching and learning during COVID-19. A total of 21,939 primary school teachers answered the questionnaire online using the Google Form link provided by the researchers. The research instrument contains 30 items that use a 5-point Likert scale. There are five parts to the questionnaire which are demographic information, personal challenges, and challenges from the school, students, and society faced by the teachers. The findings of the study showed that the majority of teachers which is more than 50% do not experience emotional stress when implementing TnL online. Even so, they do not agree that online TnL is easier and saves time. While implementing TnL online, teachers get support from school management, colleagues, and parents. At the same

time, this study also reported that teachers found that students often engaged in TnL, but they are not very sure about the effectiveness of the TnL process. The teachers in this study also think that the community believes that teachers have the skills to implement TnL online, however, the community still believes face-to-face TnL is more effective than online TnL. More than 60% of teachers reported that implementing online TnL has increased their spending. The results of this study can provide a clearer picture and information to the Malaysian Ministry of Education and various stakeholders in the effort to ensure the effectiveness of online TnL during future pandemics or if the mode of education moves towards digitalization of education in the future.

Keywords: covid-19, Movement Control Order (MCO), challenges of online teaching and learning, teachers

PENGENALAN

Kementerian Pendidikan Malaysia telah mewajibkan penutupan sepenuhnya institusi-institusi pendidikan termasuk sekolah rendah di seluruh negara apabila kerajaan mengumumkan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) Fasa 1 pada 18 Mac 2020. Kaedah pengajaran dan pembelajaran yang selamanya dijalankan secara bersemuka terpaksa berubah kepada secara dalam talian supaya proses pendidikan dapat diteruskan. Perubahan kaedah pengajaran dan pembelajaran dari secara bersemuka kepada secara dalam talian telah menimbulkan cabaran kepada pelbagai pihak seperti pengurusan sekolah, guru, pelajar dan ibu bapa. Proses pengajaran dan pembelajaran yang secara tiba-tiba berubah kepada dalam talian telah menimbulkan kebimbangan pelbagai pihak disebabkan oleh kekurangan persediaan untuk menghadapi kaedah pengajaran pembelajaran tersebut.. Maka kajian ini yang bertujuan untuk mengupas cabaran pengajaran dan pembelajaran dalam talian yang dihadapi oleh guru-guru sekolah rendah semasa pandemik COVID-19 adalah amat penting dan mempunyai keperluan masa kini.

PERNYATAAN MASALAH

Penularan COVID-19 telah mengakibatkan penutupan semua institusi pendidikan di negara kita, pelbagai mekanisme terpaksa digunakan bagi membolehkan proses pengajaran dan pembelajaran diteruskan. Sistem pendidikan negara kita yang selama ini menggunakan kaedah bersemuka dalam proses pengajaran dan pembelajaran telah berdepan dengan cabaran yang besar apabila kaedah secara dalam talian terpaksa digunakan di semua peringkat pendidikan. Guru sebagai pelaksana kurikulum dan agen perubahan merupakan pihak yang paling terkesan apabila pengajaran dan pembelajaran dilaksanakan secara dalam talian. pelbagai platform digital seperti *Google Classroom, Google Sites, Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype, whatsapp* dan *Telegram* telah digunakan oleh guru dalam proses pengajaran dan pembelajaran semasa COVID-19. Adalah agak mencabar untuk guru-guru menguasai kemahiran penggunaan platform digital tersebut dalam masa yang singkat. Guru telah menghadapi cabaran yang hebat dalam pelbagai aspek seperti peribadi, sekolah, tempat kerja, murid, ibu bapa dan masyarakat.

KAJIAN LITERATUR

Hasil dapatan kajian Ahmad Saifudin dan Hamzah (2021) berkenaan cabaran pengajaran dan pembelajaran di rumah (PdPR) dalam talian bagi murid sekolah rendah menunjukkan bahawa guru-guru berdepan dengan cabaran penggunaan teknologi maklumat dalam proses pengajaran. Ini adalah kerana guru perlu mempunyai kemahiran dan pengetahuan teknologi maklumat untuk menjalankan pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian. Guru juga bukan sahaja perlu mengadaptasikan diri dengan alat-alat yang semakin canggih serta aplikasi yang semakin kompleks, malah mereka juga perlu mengaplikasikan teknik pedagogi yang sesuai serta melaksanakan pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian. Aspek ‘fun -learning’ masih perlu diteruskan, walaupun pengajaran dan pembelajaran dilaksanakan secara dalam talian. Menurut laporan Muhammad Izzat (2021), tidak dapat mewujudkan kaedah pengajaran dan pembelajaran yang pelbagai adalah cabaran yang paling tinggi bagi responden kajian yang merupakan guru-guru sekolah kebangsaan di Melaka.

Cabaran guru dalam aspek penguasaan teknologi maklumat turut dilaporkan oleh kajian Kuppusamy dan Norman (2021) yang bertujuan untuk melihat penggunaan *google classroom* di kalangan guru-guru sekolah rendah jenis kebangsaan Tamil. Hasil kajian melaporkan bahawa guru-guru muda (mempunyai pengalaman

mengajar kurang daripada 20 tahun) lebih peka kepada kemudahan penggunaan teknologi dan menunjukkan kesediaan yang tinggi dalam melaksanakan pengajaran dan pembelajaran dalam talian berbanding dengan guru yang lebih berusia. Kajian ini menunjukkan bahawa guru-guru berusia yang sudah terbiasa dengan pengajaran dan pembelajaran secara bersemuka memerlukan bimbingan untuk mengaplikasikan teknologi dalam pengajaran dan pembelajaran mereka. Dapatan yang sama juga dilaporkan oleh guru-guru di Indonesia. Penguasaan teknologi maklumat untuk PdP juga merupakan salah satu cabaran untuk guru-guru senior di Indonesia. Akses internet yang terhad, kekurangan penyediaan bajet, kemudahan fasiliti dan infrastruktur yang tidak mencukupi juga adalah antara cabaran-cabaran yang mereka hadapi dalam PdP (Hasmiwarni & Elihami, 2021; Jamilah et al., 2021).

Kajian yang dilaksanakan oleh Kamaruddin dan Amir (2021) tentang kesediaan guru-guru sekolah menengah dalam melaksanakan pengajaran dan pembelajaran di rumah yang memberi penekanan kepada penggunaan teknologi maklumat turut melaporkan bahawa faktor kompetensi reka bentuk kursus, kompetensi komunikasi dan kompetensi teknikal dapat mempengaruhi kesediaan guru-guru. Proses pengajaran dan pembelajaran berdasarkan norma baharu semasa pandemik COVID-19 bukan sahaja mengakibatkan cabaran kepada para guru malahan telah memberi tekanan kepada mereka. Guru-guru sekolah rendah di Sarawak telah melaporkan bahawa mereka berasa sangat letih dari segi emosi, rohani dan fizikal selepas kerja dan kecekapan dalam pekerjaan berkurangan berbanding dengan dahulu semasa COVID-19 (Sze et al., 2022). Laporan tersebut juga menunjukkan bahawa para guru menghadapi cabaran yang paling tinggi daripada murid dan diikuti dengan ibu bapa dan beban kerja manakala penggunaan teknologi maklumat adalah cabaran yang keempat untuk mereka. Guru menghadapi cabaran daripada murid kerana capaian internet yang lemah bagi kawasan pendalaman dan terdapat keluarga murid yang kurang berkemampuan dan sukar menyediakan kemudahan data dan gadget kepada anak supaya anak dapat meneruskan pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian (Mamat et al., 2021).

Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti cabaran-cabaran melaksanakan pengajaran dan pembelajaran dalam talian semasa COVID-19 yang dihadapi oleh guru-guru sekolah rendah di Malaysia. Dapatan kajian ini akan dapat memberi maklumat tentang cabaran-cabaran peribadi, sekolah, murid-murid, ibubapa dan masyarakat yang dihadapi oleh para guru dalam pelaksanaan PdP dalam talian semasa COVID-19. Justeru, persoalan kajian ialah:

1. Adakah guru-guru menghadapi cabaran melaksanakan PdP dalam talian semasa COVID-19?
2. Apakah jenis-jenis cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan PdP dalam talian semasa COVID-19?
3. Apakah langkah-langkah yang dapat mengurangkan cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan PdP dalam talian semasa COVID-19?

METODOLOGI

Reka bentuk kajian

Kajian ini dijalankan dengan menggunakan kaedah kuantitatif. Kaedah kuantitatif membolehkan penyelidik mengenal pasti suatu permasalahan berdasarkan trenya sesuatu bidang dan terdapat keperluan untuk menerangkan faktor-faktor penyebab kepada permasalahan tersebut (Creswell, 2002). Data-data kajian ini diperolehi daripada soal selidik yang diedarkan kepada sampel kajian.

Sampel kajian

Populasi kajian ini adalah semua guru sekolah rendah yang sedang berkhidmat di bawah Kementerian Pendidikan Malaysia. Dalam kajian ini, sampel kajian dipilih daripada guru-guru yang mengajar di Sekolah Kebangsaan, Sekolah Jenis Kebangsaan Cina dan Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil yang telah melaksanakan pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian semasa COVID-19. Kaedah persampelan rawak mudah telah digunakan untuk mendapatkan sampel kajian disebabkan oleh kekangan masa.

Instrumen kajian

Instrumen kajian merupakan soal selidik yang telah dibangunkan oleh pasukan penyelidik yang terdiri daripada pakar-pakar bidang pendidikan dan psikologi pendidikan. Kesemua 30 item dalam soal selidik dibina berdasarkan kajian literatur dan melaporkan keesahan bernali 0.912. Terdapat dua bahagian dalam soal selidik iaitu Bahagian A dan Bahagian B. Bahagian A adalah merupakan data deskriptif yang bertujuan untuk mendapatkan maklumat diri responden seperti jantina, jenis sekolah yang sedang berkhidmat, lokasi sekolah, tahap yang diajar, subjek yang diajar secara dalam talian, pengalaman mengajar dan kelulusan akademik tertinggi. Item-item Bahagian B membekalkan pemahaman yang terperinci mengenai cabaran-cabaran yang dihadapi oleh para guru dalam proses melaksanakan pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian semasa Covid-19. Item-item dalam soal selidik diukur dengan menggunakan skala persetujuan lima skala likert iaitu (1) Sangat tidak setuju, (2) Tidak setuju, (3) Tidak pasti, (4) Setuju dan (5) Sangat setuju. Oleh kerana kajian ini dijalankan secara dalam talian, soal selidik ini telah disediakan dalam bentuk *Google Form*. Pautan untuk soal selidik diedarkan kepada guru-guru sekolah rendah untuk dijawab secara *snowball*. Data-data kajian yang diperoleh daripada responden telah dianalisis secara deskriptif berdasarkan *Statistical package for the Social Science (SPSS)* version 26.

ANALISIS DATA

Profil responden

Seramai 21 939 orang guru sekolah rendah Malaysia telah menjawab soal selidik ini. Berdasarkan jumlah responden tersebut, 16 574 (75.6%) adalah guru perempuan manakala 5 349 (24.4%) adalah guru lelaki. Kebanyakan responden kajian mempunyai pengalaman mengajar lebih daripada 20 tahun, diikuti dengan mereka yang telah mengajar antara 11 hingga 15 tahun dan yang hanya 7.5% sahaja responden yang berpengalaman mengajar 1-5 tahun. Dari aspek kelayakan akademik, sebahagian besar iaitu 81.3% memiliki ijazah sarjana muda dan hanya 0.1% sahaja responden yang berijazah doktor falsafah. Taburan responden berdasarkan jenis sekolah adalah berbeza, 70.4% adalah guru Sekolah Kebangsaan, 17.3% adalah guru Sekolah Jenis Kebangsaan Cina dan hanya 11.6% responden dari Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil.

Dapatan kajian

Analisis cabaran guru semasa melaksanakan pengajaran dan pembelajaran dalam talian semasa pandemik Covid-19 telah dilaporkan dalam Jadual (1), Jadual (2), Jadual (3) dan Jadual (4).

Jadual 1

Cabaran Peribadi

	STS (%)	TS (%)	TP (%)	S (%)	SS (%)
Saya mengalami tekanan emosi melaksanakan PdP dalam talian kerana kekurangan penguasaan kemahiran ICT	12.3	34.6	21.8	25.4	5.9
Kebimbangan dijangkiti virus COVID-19 telah menyebabkan saya mengalami tekanan emosi melaksanakan PdP dalam talian	15.4	33.0	22.4	22.2	7.0
Bekerja dari rumah (BDR) telah menyebabkan saya mengalami tekanan emosi melaksanakan PdP dalam talian	11.2	29.9	21.2	28.6	9.1

Saya dapat melaksanakan PdP dalam talian dengan adanya kerjasama dan sokongan daripada ahli keluarga	2.3	7.7	16.4	50.0	23.5
Saya mempunyai kemahiran untuk mempelbagaikan aktiviti PdP dalam talian dengan penggunaan ICT seperti: Google Classroom, Jamboard dan Google Form dll	2.7	18.2	31.8	38.1	9.2
Saya lebih suka melaksanakan PdP dalam talian kerana ianya lebih mudah dan menjimat masa	18.7	33.7	25.1	16.6	6.0
Pelaksanaan PdP dalam talian telah meningkatkan perbelanjaan saya (data internet & gadget ICT)	3.9	13.8	20.6	38.2	23.4

Jadual (1) memberi maklumat tentang cabaran peribadi yang dihadapi oleh responden semasa melaksanakan PdP dalam talian semasa Covid-19. Kebanyakan responden tidak setuju mereka mengalami tekanan emosi melaksanakan PdP dalam talian disebabkan oleh kekurangan kemahiran ICT (46.9%), kebimbangan dijangkiti virus COVID-19 (48.4%) dan bekerja dari rumah (41.1%). Lebih daripada 70% responden setuju bahawa kerjasama dan sokongan ahli keluarga membolehkan mereka dapat melaksanakan PdP dalam talian. 47.3% daripada responden juga setuju bahawa mereka berkemahiran menggunakan *Google Classroom, Jamboard, Google Form* dan lain-lain untuk mempelbagaikan aktiviti PdP dalam talian. Namun, mereka tidak setuju bahawa mereka lebih suka melaksanakan PdP dalam talian disebabkan ianya lebih mudah dan menjimat masa (52.4%). Pelaksanaan PdP dalam talian juga telah memberi kesan kewangan kepada responden seperti yang dipersetujui oleh lebih daripada 60% responden.

Jadual 2 *Cabarannya Sekolah dan Tempat Kerja*

	STS (%)	TS (%)	TP (%)	S (%)	SS (%)
Saya mendapat sokongan daripada pihak pengurusan sekolah dalam melaksanakan PdP dalam talian	1.8	6.1	22.8	52.9	16.5
Saya mendapat bantuan daripada rakan sejawat dalam melaksanakan PdP dalam talian	1.2	5.9	18.5	57.2	17.1
Saya mendapat maklumat yang terkini dan penerangan yang jelas berkenaan PdP dalam talian daripada pegawai PPD/JPN	3.1	10.2	30.8	46.0	9.9
Saya mendapat sokongan daripada pihak PIBG dalam melaksanakan PdP dalam talian	8.8	22.4	37.8	26.8	4.2

Jadual (2) memaparkan bahawa sokongan pengurusan sekolah dan bantuan rakan sejawat memainkan peranan penting dalam membantu responden menjayakan pelaksanaan PdP dalam talian. Lebih 70% responden setuju bahawa mereka mendapat sokongan daripada pihak pengurusan sekolah (69.4%) dan bantuan daripada rakan sejawat (74.3%) semasa melaksanakan PdP dalam talian. Faktor lain yang menyumbang kepada kejayaan responden melaksanakan PdP dalam talian ialah maklumat yang terkini dan penerangan yang jelas berkaitan PdP dalam talian daripada pegawai PPD/JPN seperti yang dilaporkan dalam dapatan kajian (55.9%). Namun, sebahagian besar iaitu 37.8% responden tidak pasti sama ada mereka mendapat sokongan daripada pihak PIBG semasa menjalankan aktiviti PdP dalam talian.

Jadual 3*Cabarhan daripada Murid dan Ibu Bapa*

	STS (%)	TS (%)	TP (%)	S (%)	SS (%)
Saya mendapat sokongan dan kerjasama daripada ibu bapa	3.0	17.3	31.6	42.0	6.1
Ibu bapa jarang menghubungi saya berkaitan pembelajaran dalam talian anak mereka	3.9	25.7	27.1	34.4	8.8
Ibu bapa sering menghubungi saya berkaitan pembelajaran dalam talian anak mereka selepas waktu kerja saya	5.8	26.9	25.2	32.4	9.7
Murid-murid saya kerap melibatkan diri dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran dalam talian	4	25.5	29	36.5	4.9
Saya menghadapi masalah dari segi kehadiran murid semasa PdP dalam talian	3.1	17.2	19.7	38.1	21.8
Saya tidak pasti sejauh mana keberkesanan PdP dalam talian terhadap murid-murid saya	1.7	11.7	25.8	39.2	21.6
Murid-murid saya ada ada kemahiran ICT untuk melaksanakan aktiviti PdP dalam talian	7.9	27.5	40.3	21.5	2.8
Murid-murid saya menghadapi masalah mengikuti PdP dalam talian disebabkan oleh isu pencapaian internet	2.1	10.3	19.7	37.9	30
Murid-murid saya memiliki peralatan (komputer/ telefon pintar) yang diperlukan untuk mengikuti PdP dalam talian	11.9	31.5	32.3	20.5	3.8

Jadual (3) menunjukkan bahawa 48.1% responden mengakui mereka mendapat sokongan dan kerjasama daripada ibu bapa melaksanakan PdP dalam talian semasa COVID-19. Namun, responden setuju bahawa ibu bapa jarang menghubungi mereka berkaitan pembelajaran dalam talian anak (43.2%). Tetapi mereka setuju ibu bapa sering menghubungi responden selepas waktu kerja tentang pembelajaran dalam talian anak (42.1%). Maklumat berkenaan dengan murid-murid juga turut dipamerkan dalam Jadual (3). Lebih kurang 41% responden setuju bahawa murid-murid kerap mengambil bahagian dalam aktiviti PdP dalam talian tetapi kebanyakannya responden, hampir 60% setuju mereka menghadapi cabaran kehadiran murid apabila menjalankan PdP dalam talian. Pada masa yang sama, laporan ini turut melaporkan dapatan kajian yang memerlukan perhatian pihak Kementerian Pendidikan Malaysia iaitu lebih kurang 61% responden tidak pasti sejauh mana keberkesanan PdP dalam talian terhadap murid-murid, malahan 40.3% responden tidak pasti sama ada murid-murid berkemahiran ICT untuk mengikuti PdP dalam talian. Demi menjayakan pelaksanaan PdP dalam talian, peralatan ICT dan capaian Internet adalah faktor yang penting. Jadual (3) menunjukkan 67.9% responden setuju bahawa murid-murid bermasalah mengikuti PdP dalam talian disebabkan oleh capaian internet. Pada masa yang sama, 43.4% responden tidak setuju bahawa murid-murid memiliki peralatan (komputer/ telefon pintar) untuk mengikuti aktiviti PdP dalam talian.

Jadual 4*Cabarhan dari Persepsi Masyarakat*

	STS (%)	TS (%)	TP (%)	S (%)	SS (%)
Masyarakat percaya bahawa guru telah dilengkapi dengan kemahiran untuk melaksanakan PdP dalam talian	2.6	8.4	29.1	44.7	15.2
Saya tidak mendapat maklumat tentang sokongan profesional bagi melaksanakan PdP dalam talian daripada masyarakat seperti syarikat swasta atau NGO	2.7	15.2	41.7	28.4	12
Masyarakat berpendapat PdP bersemuka adalah lebih berkesan berbanding dengan PdP dalam talian	1.3	2.7	9.9	27.8	58.4

Dapatan yang dilaporkan dalam Jadual (4) menjelaskan bahawa responden juga berdepan dengan cabaran daripada masyarakat selain daripada cabaran diri, sekolah, ibu bapa dan murid. Walau bagaimanapun, responden dalam kajian ini adalah bersifat positif, kerana hampir 60% daripada mereka setuju bahawa masyarakat percaya guru telah dilengkapi dengan kemahiran melaksanakan PdP dalam talian. Dapatan kajian juga memberi input bahawa responden setuju bahawa tidak mendapat sokongan dari masyarakat seperti syarikat swasta atau NGO semasa pelaksanaan PdP dalam talian (40.4%). Sebanyak 86.2 % responden setuju bahawa masyarakat berpendapat PdP bersemuka adalah lebih berkesan berbanding dengan PdP dalam talian.

PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

Pandemik COVID-19 bukan sahaja telah melumpuhkan keadaan ekonomi dunia serta kesejahteraan kualiti hidup warga sejagat khususnya kesihatan, malah bidang pendidikan juga telah mengalami pelbagai cabaran. Secara keseluruhan hasil dapatan menunjukkan bahawa guru-guru menghadapi pelbagai cabaran semasa melaksanakan PdP dalam talian semasa COVID-19, namun guru-guru dapat menangani kebanyakan cabaran tersebut dengan baik. Dapatan ini sejajar dengan kajian Che Azizan dan Mohamad Nasri (2020) yang menunjukkan guru-guru bersedia untuk melaksanakan pembelajaran dalam talian walaupun menghadapi cabaran.

Antara cabaran yang dihadapi oleh guru-guru semasa melaksanakan pengajaran dan pembelajaran dalam talian adalah masalah kehadiran murid. Cabaran ini seterusnya membawa kepada rentetan cabaran-cabaran yang lain seperti penglibatan murid semasa pembelajaran dalam talian yang kurang memberangsangkan, ketidakpastian berkaitan sejauh mana keberkesanan PdP dalam talian terhadap murid-murid dan ketidakpastian berkenaan kemahiran ICT murid-murid untuk mengikuti PdP dalam talian. Ini adalah selari dengan dapatan kajian Deepika Nambiar (2020) yang menyatakan bahawa murid-murid menghadapi masalah sokongan teknikal semasa mengikuti pembelajaran dalam talian. Punca masalah ini adalah bilangan murid-murid yang memiliki peralatan (komputer/ telefon pintar) yang diperlukan untuk mengikuti PdP dalam talian agak membimbangkan menurut guru-guru dalam kajian ini.

Sokongan ibu-bapa serta PIBG menurut dapatan kajian ini adalah kurang memberangsangkan, ini secara tidak langsung juga menjadi salah satu cabaran yang dihadapi oleh guru-guru semasa pengajaran dalam talian. Ibu-bapa jarang menghubungi guru berkaitan pembelajaran dalam talian anak mereka Penglibatan murid-murid semasa PdP dalam talian dapat diatasi jika mendapat perhatian dari ibu-bapa. Ini adalah selari dengan kajian Mohalik dan Sahoo (2020) yang mendapati keberkesanan pembelajaran dalam talian akan meningkat jika ibu bapa atau penjaga memberi sokongan kepada anak-anak mereka.

Kesimpulannya, dapatan kajian ini mendapati walaupun guru-guru menghadapi pelbagai cabaran semasa melaksanakan PdP dalam talian namun mereka mempunyai kesediaan yang tinggi untuk melaksanakannya. Walau bagaimanapun guru-guru lebih selesa melaksanakan PdP secara bersemuka berbanding dalam talian. Ini disebabkan PdP dalam talian bukannya mudah dan mengambil masa yang lebih

lama berbanding PdP bersemuka, di samping pelaksanaan PdP dalam talian juga memberi kesan kewangan kepada guru-guru menurut dapatan kajian ini. Hasil dapatan kajian ini dapat dijadikan panduan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) untuk merancang langkah-langkah bagi mengatasi cabaran murid serta guru dari segi sokongan teknikal serta peralatan digital. Satu kajian lanjutan harap dapat dilaksanakan dengan lebih menyeluruh merangkumi pembolehubah tambahan serta menggunakan kaedah penyelidikan yang berbeza.

Penghargaan

Jutaan terima kasih diucapkan kepada kerjasama dan sokongan yang telah diberikan oleh semua pihak yang terlibat sama ada secara langsung ataupun tidak langsung dalam menjalankan kajian ini serta menyiapkan artikel ini dengan jayanya.

Kenyataan konflik kepentingan

Tiada potensi konflik kepentingan dilaporkan oleh penulis.

RUJUKAN

- Ahmad Saifudin, N., & Hamzah, M. (2021). Cabaran pengajaran dan pembelajaran di rumah dalam talian dengan murid sekolah rendah. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3 (3), 250-264.
- Che Azizan, S., & Mohamad Nasri, N. (2020). Pandangan Guru Terhadap Pembelajaran dalam Talian melalui pendekatan *Home Based Learning (HBL)* semasa tempoh Pandemik COVID-19. *PENDETA: Journal of Malay Language, Education and Literature*, 11, 46-57.
<https://doi.org/10.37134/pendeta.vol11.edisikhas.4.2020>
- Creswell, J. (2002). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating Quantitative and Qualitative research*. Merrill Prentice Hall.
- Deepika, N. (2020). The impact of online learning during COVID19: students' and teachers' perspective. *International Journal of Indian Psychology*, 8(2), 783-793. <https://doi:10.25215/0802.094>
- Hasmiwarni, H., & Elihami, E. (2021). The perception of primary school teachers of online learning during the covid-19 pandemic: A case study Upt Spnf Skb Enrekang, Indonesia. *Jurnal Edukasi Nonformal*, 2(1), 38-46. <https://ummaspul.e-journal.id/jenfol/article/view/1422>
- Jamilah, J., Sukitman, T., & Fauzi, M. (2021). Opportunities and challenges of digital learning media during the covid-19 pandemic in primary school. *Formatif: Jurnal Ilmiah Pendidikan MIPA*, 11 (2): 191-200.
<https://www.researchgate.net/deref/http%3A%2F%2Fdx.doi.org%2F10.30998%2Fformatif.v9i1.2304>
- Kamaruddin, N., & Amir, R. (2021). Kesediaan guru terhadap pembelajaran dan pengajaran di rumah dalam mendepani norma baharu, (2021). *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(3), 308-319.
- Kuppusamy, Y., & Norman, H. (2021). Kemahiran teknologi dan kesediaan melaksanakan pembelajaran dan pemudahcaraan dalam talian semasa era pandemik dalam kalangan guru di sekolah rendah tamil. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 3(1), 428-441.
- Mamat, S., Ladin, C., Kamaruddin, A., Omar, I., & Ismail, N. (2021). Covid-19: Cabaran dan inisiatif dalam mendepani pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran teradun. *Jurnal Sains Insani*, 6 (2).
<https://doi.org/10.33102/sainsinsani.vol6no2.319>

- Mohalik, R., & Sahoo, S. (2020). *E-Readiness and perception of student teachers' towards online learning in the midst of COVID-19 pandemic*. <https://ssrn.com/abstract=3666914>
- Muhammad Izzat Mailis. (2021). Pandangan dan cabaran guru terhadap pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran di rumah (PDPr) dalam tempoh pandemik COVID-19. *Jurnal Ilmi*, 11, 14-25.
- Mailis, M. (2021). Pandangan dan cabaran guru terhadap pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran di rumah (PDPR) dalam tempoh pandemik COVID-19. *Jurnal Ilmi*, 11, 14-25.
- Sze, W., Surat, S., & Amat, S. (2022). Tekanan dan cabaran guru terhadap norma baharu semasa pandemik covid-19 di sebuah daerah Negeri Sarawak”, *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 7(1), 230 – 239. <https://doi: 10.47405/mjssh.v7i1.1244>.